

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois.
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XIX

Kaina 3c

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Gegužės-May 5 d., 1932

No. 107

Vokiečių generolai intrigavo nuversti Brueningo valdžią

Mėgino Hindenburgą sukiršinti su kancleriu

Berlynas, Vokietija, geg. 4. — Vokiečių nacionalistų ir hitlerininkų klika susidedanti iš įvairių generolų, su gen. Kurt von Schleicher'iu priešakyje, darė spaudimą į prezidentą Hindenburgą ir mėgino jį sukiršinti su Brueningu. Jie pasiryžę išstumti iš valdžios dabartinį Vokietijos kanclerį Heinrich Bruening'ą ir vadaus reikalų ministrą Wilhelm Groener.

Kartu su generolais ėjo ir jų planus rėmė valstijos ministras Otto Meisner. Galutinas jų tikslas buvo sutverti konservatyvią valdžią. O tai reikėtų atvirą kelią hitlerininkams, kurie galėtų plėsti savo veikimą visai nesuvaržyti. Jie būtų atsakingi tik kariuomenei.

Bet tų militarizmo šulų pastangos nuėjo niekais ir Brueningo kabinetas nerezignavo. Jie tikėjosi, kiek anksčiau iš vietos atsikak ekonomijos ministras Hermann Warmboldt, bet tai jokios blogesnės įtakos į dalykų stovį nepadarė.

Hindenburgas suteikė Brueningui tam tikrus įgaliojimus, kurie jam prigriebė lengviau valdžią palaikyti savo kontrole.

Baldwin užims Macdonaldo vietą

London Anglija, geg. 4. — Už kelių dienų dabartiniam Anglijos premjerui MacDonaldui bus padaryta dešiniojos akies operacija. Kuriam laikui jo vietą užims Stanley Baldwin.

244 Mafia gaujos nariai nuteisti į kalėjimą

Arigento, Italija, geg. 4. — Čia pasibaigė 3 mėnesius nusitęsęs Mafia teroristų gaujos narių teismas. Gauja veikė Sicilijoje. Jie rasti kalti nužudę nesuskaitomus asmenis, metę bombas, vogę ir kitais būdais terorizavę Italijos ir Sicilijos gyventojus. 244 gaujos banditų nuteisti viso 1,200 metų kalėjimo.

Komunistų riaušės Suomijoje

Helsinki, Suomija, geg. 4. — Pirmos Gegužės dieną Suomijoje komunistai išardė ramią socialdemokratų demonstraciją, susimusę su policija ir kuomet buvo suareštuoti, sukėlė paniką.

Vietoj žuvies pagavo vištą

Minneapolis, Minn., geg. 4. — Tulas ukininkas žuvaudamas užsnudo. Pabudęs ant meškerės rado užsikabinusią vištą.

Chicago ir apylinkėse federa iš oro buras šiai dienai pranašauja:

Debesuota, galimas lietus; nepastovus vėjas.

Vakar temperatūra buvo 50-56.

Saulė teka 5:42; leidžiasi 7:52.

Kinų ir Japonijos atstovai pasirašė taikos sutartį

J japonus šią savaitę buvo mės- ta antra bomba

Shanghai, geg. 5. — Šiandien 10 val. kinai ir japonai pasirašė taikos sutartį. Mamoru Shigemitsu, japonų atstovas ir Quo Tai chi, kinų delegatas, sutartį pasirašė gulėdami lovose, nes vienas buvo sužeistas bombos, kitas sumuštas jį užpuolusių studentų.

Shanghaijuje kita bomba

Shanghai, geg. 4. — Shanghaijuje šią savaitę į japonų tarpą buvo mės- ta antra bomba. Žuvo vienas jurininkas. Keli buvo sužeisti.

Smarkūs mušiai Mandžurijoje

Harbin, Mandžurija, geg. 4. — Trys japonų kariuomenės brigados, vedamos generolo Hirose keliose vietose šiaurinėje ir šiaurinėje Mandžurijoje suėdūrė su kinų sukilėliais. Abi pusės panėsė didelių nuostolių.

Washington, D. C., geg. 4. — Washingtonas labai susirūpinęs paskutiniaisiais įvykiais Shanghaijuje. Vakar buvo pranešta, kad japonų kariuomenė įsiveržė į J. V. kvartalą ir vos nesu- simušė su ten dežuravusia J. Valst. kariuomene. Prisibijoma, kad panašūs įvykiai galės įvėlti abi puses į karą.

Šuo atbėgo iš Floridos į Illinois

Taylorville, Ill., geg. 4. — Savaite atgal Taylorville, Ill. gyventojas Floridoje pardavė savo šunį. Kelias dienas atgal, parduotasis šuo parbėgo atgal. Matyl Floridos oras jam nepatiko.

Edisono sunus seka tėvo pėdomis

West Orange, N. J., geg. 4. — Jauniausias mirusio išradėjo Thomas Edisono sunus Theodore M. Edison išrado aparatą, kuris pralaukia mašinų vibraciją. Išradimą užpatentavo. Tai buvo pirmas jo patentas. Taro kito ko, Theodore Edison tebedaro tėvo pradėtus mėginimus su sintetine guma.

Mussolini automobilis užmušė kaimietį

Rymas, Italija, geg. 4. — Vėžiudamas Mussolini automobilis, Italijos vidaus reikalų viceministeris Leandro Arpinati užmušė kaimietį Katasrofoje ministras nusilaužė ranką.

Fall bus paleistas iš kalėjimo

Washington, D. C., geg. 4. — Albert Fall, buvęs vidaus reikalų sekretorius Harding administracijoje, ir įsivėlęs į aferas su valdžios aliejaus laukais, už keturių dienų bus paleistas iš kalėjimo.

Indusė paaukavo savo kūdikį dievačiui

Lucknow, Indija, geg. 4. — Tula indietė sudegino ant aukuro savo aštuonių metų mergaitę dievatei Musammat Unrai. Už tokį žiaurų darbą anglų teismas pasmerkė ją mirti.

[Acme-P. & A. Photo]

Shanghaius. — Mamoru Shigemitsu, Japonijos pasiuntinys Kinijai, admiras Kichisaburo Nomura ir admiras Abo. Jie visi tapo sužeisti, kuomet buvo į juos mės- ta bomba.

Gub. Judd dovanojo bausmę Massie ir kitiems kaltinamų

Pakeitė 10 metų terminą į val. kalėjimą

Honolulu, geg. 4. — Keturi J. V. piliečiai leit. Thomas H. Massie, Mrs. G. Fortescue Granville, Massie žmonos motina ir jurininkas E. J. Loed ir A. O. Jones, kurie buvo rasti kalti nužudę havajietį Joe Kahanawai, buvo nuteisti 10 metų kalėjimo. Bet gubernatorius Lawrence Judd tuojau bausmę pakeitė 1 valanda kalėjimo. Faktiniai tai reiškia, kad kaltinamiesiems bausmė buvo dovanota. Kahanawai buvo užmuštas sausio mėnesį. Pats Massie jį nušovė. Jis buvo vienas penkių maišyto kraujo havajiečių, kurie nakties laiku užpuolė Massie žmoną Thalia Massie ir ją išgėdino.

Kaltinamųjų teismas nusitęsė kelias savaites ir pasižymėjo nepaprastu visuomenės susidomėjimu. Jūs grynė garsus Chicago kriminalis advokatas Clarence Darrow. Massie byla buvo reikšminga ir tuo atžvilgiu, kad ji parodė kokią didelę neapykantą vienas kitam yra įsigyvendinusi tarp skirtingų rasų žmonių.

Draus kongresmanams duoti darbus giminiams

Washington, D. C., geg. 4. — Atstovas J. Mitchell įnešė į atstovų rumus pasiūlymą uždrausti visiems kongresmanams naudoti savo protekciją ir duoti valdžios darbus giminiams.

Andoroje įsteigtas pirmas kinematografas

Andora, geg. 4. — Andoroje, mažiausioje Europos valstybėje kiojime įrengtas pirmas kinematografas. Gyventojų šalyje yra tik 5,000. 500 smalsųjų, kurie buvo filmų pamatyti, manė, kad atėjo "sudna diena".

Anglijoje patvino upės

London, Anglija, geg. 4. — Po ilgo lietaus Anglijoje smarkiai patvino upės užliedamos išties miestelius. Nuostoliai labai dideli. Daug žmonių pasiskendo.

Atstovų rumai sumažino valdžios išlaidas \$37,000,000

Washington, D. C., geg. 4. — Atstovų rumai praleido ekonomijos projektą, kuris į metus sutaupys \$37,000,000 valdžios išlaidų. Originalis pasiūlymas numatė \$200,000,000 išlaidų su mašinima.

Svarsto \$5,000,000,000 viešų darbų bilių

Washington, D. C., geg. 4. — Atstovų rumai svarsto N. Y. dem. atstovo L. Black pasiūlymą sukelti \$5,000,000,000 paskolą viešiesiems darbams. Tuo būdu nori suteikti darbus milijonams bedarbių ir grąžinti gerbuvį.

Siųs daugiau marinų į Nikaragą

Washington, D. C., geg. 4. — Ateinantiems Nikaragos rinkimams, kurie įvyks lapkričio mėnesyje, laivyno departamentas rengiasi pasiųsti daugiau marinų juos prižiūrėti.

Leviathan atplaukė į Vokietiją

Bremerhaven, Vokietija, geg. 4. — Pirmą kartą nuo 1914 metų, Vokietijoje buvo atplaukęs didžiausias J. V. laivas Leviathan. Prieš karą Leviathan priklausė vokiečiams. Jis tuomet vadinosi "Vaterland".

Marconi apdovanotas medaliu

London, Anglija, geg. 4. — Radio išradėjas Guglielmo Marconi, italas, Londone apdovanotas aukščiausiu inžinerijos profesijos Kelvin medaliu.

26% Berlyno gyventojų gauna pašalpą

Berlynas, Vokietija, geg. 4. — Miesto išdininkas paskelbė, kad Berlyne 1,112,000 gyventojai gauna iš valdžios pašalpą. Jie sudaro 26% visų Berlyno gyventojų.

Ore susidaužė orlaiviai

New York, geg. 4. — Virš Bennet aerodromo ore susidaužė du orlaiviai, bet nei vienas lakūnų nebuvo sužeistas.

Badu mirė ir Rusiją nuvykęs amerikietis inžinierius

Berlynas, geg. 4. — Čia mirė J. V. inžinierius G. C. Breckenridge, iš J. V. nuvykęs į Rusiją dirbti. Valdžia staiga liovėsi mokėjusi inžinieriams algas doleriais. Praleides paskutinius pėigus nuvyko į Maskvą atlyginimo reikalauti, bet jo negavo. Išbadėjęs, šiaip taip pasiekė Vokietiją, Berlyną ir ten nusilpęs, gavo plaučių uždegimą ir plevritą ir nuo to mirė.

Stimson išplaukė į J. V.

Cannes, Francija, geg. 4. — Apleidęs nusiginklavimo konferenciją Genevoje, J. V. užsienio reikalų ministras H. Stimson išplaukė laivu "Vulcania" atgal į Washingtoną.

Areštavo girtą prohibicijos agentą

St. Paul, Minn., geg. 4. — Areštuotas ir į kalėjimą pasodintas Leroy Munson, prohibicijos agentas, kuris buvo suimtas, kuomet girtas važiojo automobiliu.

Pavadino žydus "parazitų tauta"; areštuotas

Budapeštas, Vengrija, geg. 4. — Dviem savaitėm kalėjimo buvo pasmerktas biologijos profesorius Louis Mehly, kuris skaitydamas paskaitą žydus pavadino "parazitų tauta".

Senatoriai prieš 4% alų

Washington, D. C., geg. 4. — Senato gamybos komisija, kuri svarstė 4% alaus įnešimą, nutarė, kad alaus legalizavimas niekam neatneš naudos, todėl jo ir nereikia.

Mirė Liszt'o pianistas-mokinys

Boston, Mass., geg. 4. — Čia mirė 82 metų pianistas ir kompozitorius J. Orth, kuris buvo paskutinis garsaus Franz Liszt'o mokinių.

Washington, D. C., geg. 4. —

Išdas paskelbė, kad apyvartoje tebėra \$558,000 didžiųjų dolerių, kurios trys metai atgal buvo pakeistos mažesnėmis.

Lietuvos Naujienos

Numatomi Belgijos kontingentai Lietuvos prekėms

Bruselis. — Belgija netolimoj ateity žada įvesti kontingentų sistemą. Lietuvai, kaip teko patirti, numatyta paskirti šitokius kontingentus, apskaičiuotus iš 1931—1932 metų vidutinio importo skaitmenų: gyvų raguočių ir jautienos 32.340 klg., kiaulių ir kiaušienos — 72,120 klg., sviesto — 322 tonos.

Švarcas su Frenkeliu uždaryti Kauno sunkių darbų kalėjimą

Kauno teismo tardytojas areštavo Simoną Švarcą ir Vulfą Frenkelį.

Juodu kaltinami už savinamąjį svetimo turto, t. y. tarnautojų užstatą.

Užstato, jei nori ligi teismo būti laisvi, iš juodviečių reikalaujama po 40,000 lt.

Švarcą su Frenkeliu policijai varant iš teismo tardytojo kameros į kalėjimą burs auto-

busų tarnautojų palydėjo areštuotuosius į kalėjimą šauk-

mais ir net grasino.

Organizuojasi Lietuvos išeiviai Palestinoj

Tel Avive. — Prieš kurį laiką Tel Avive dr. Sadvoskio bute įvyko iniciatorių grupės susirinkimas Lietuvos išeivių Palestinoj sąjungai suorganizuoti. Susirinkime, tarp kitų, dalyvavo žymus visuomenės veikėjas S. Goldbergas, dr. Zilbergas, G. Valkauskas ir kiti. Nutarta organizuoti sąjungą su gana plačiais užsimojimais, kaip: įsteigti Lietuvos Palestinos prekybos rumus Tel Avive; suorganizuoti spaudos informacijos skyrių ir t.t.

Plungė degė linų fabrikas

Bal. 16 d. Plungėje linų verpimo ir audimo fabrike kilo gaisras. Gaisras kilo katilinėj. Nors subėgę ugniagesiai su darbininkais ugniai toliau plisti neleido, tačiau tas trobesys, kuriame buvo katilinė — sudegė visai.

Katilą, sako, pavyks greit atremontuoti ir fabrikas ryt pradėsias veikti.

Fabrike dirba 230 darbininkų.

Gaisro priežastis stropiai tirama.

Šelpia bedarbius

Jurbarko miesto taryba prieš Velykas nutarė išdalinti miesto bedarbiams ir šiaip biednuomeni 600 litų.

Akiras-Biržys viliojės pradžios mokyklų mergaites

Akiro-Biržio kvotą kriminalinė policija jau pabaigė ir perdavė Kauno I nuovados teismo tardytojui. Pats Akiras-Biržys jau sėdi Kauno kalėjime. Nors kvotos smulkesni daviniai yra laikomi paslapyje, tačiau, kaip teko sužinoti, esą paaikšėjo, kad Akiras-Biržys sukinėdavęs ties pradžios mokyklomis, kur saldainiais suviliodavęs mergaites ir su jomis nepadoriai elgdavęsis.

Iš didelio džiaugsmo, dar didesnis nusiminimas

Naumiestis, Šak. ap. — Vyriausybė buvo nutarusi šiemet statyti mūsų miestely per šesupę gelžbet. tiltą. Džiaugėsi mūsų bedarbiai, — o čia jų daug, — kad visi turės darbo. Bet štai pasklido gandas, kad tilto šiemet nestatys. Nusivylimas didelis. Gerą pavasario nuotaiką staiga pakeitė nusiminimas, didelis susirūpinimas, kas veikti, tuo labiau, kad kalbama buk bendrai visoje Lietuvoje statybos darbus sumažins iki minimumo, kad ir melioracijos darbai bus vedami tik mažu mastu. Liudnos perspektyvos bedarbiams!

Pagavo vagių gauja

Kaunas. — Prieš kurį laiką Kalvarijos mieste ir apylinkėje pradėjo labai vogti. Dabar pavyko policijai tuos paslaptiną vagis išaiškinti. Suimti J. Zalneraitis, Vaišvila ir Dvareckas, kurie padarė apie 16 vagysčių, pavogdami šorų, kumpių, lašinių ir kit. Spėjama, kad jie bus prieš Velykas iš Valstybinės Psichiatriinės ligoninės pavogę 15 kalakutų ir 5 žąsis.

Vaišvila toje srityje jau specialistas, nes šiaulį s. d. kalėjime už plėšikavimą atsėdėjo 6 metus.

Vagys iki teismo patalpinti kalėjiman.

Palangiškiai gražina vilas

Palanga, Kretingos apskr. Palangoj dabar eina nemažas darbas. Vilų savininkai skuba taisyti vilas ir jų kiemus žyvrooti. Šiemet jie laukia anksti vasarotojų. Prasidėjus vilų tvarkymo darbams, atsirado ir vietiniams gyventojams uždarbio. Kai kurie žyvrą veždami uždriba per dieną apie 30 litų.

JUMS SMAGU BUS KELIAUTI LIETUVON

SU

DIDŽIAUSIA AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ rengiama EKSKURSIJA, kuri išplauks laivu "LANCASTRIA" BIRŽELIO 1 dieną, 1932 Be persėdimo tiesiog Klaipėdon. Keliaujamas dabar daug pigesnis. Užėikite pasiteirauti. Informacijas maloniai suteiks

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

OFISAS ATDARAS KASDIEN NUO 8 IKI 8 ŠVENTADIENIAIS NUO 9 IKI 1 VAL.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Gegužės 1 dienos įvykiai

Socialistų Partija turėjo 1 gegužės paminėjimą. Paren-gime dalyvavo net 33 socialistų kuopų. Didžiulė Danceland svetainė buvo pilna. Prisipildė ne tik apačia, bet ir viršus. Apie 2 val. po pietų prasidėjo programos. Scenų pasirodė didokas rusų choras, kuris sudainavo penkis liaudies dainas. Paskui sekė kalbos, muzika, monologai, šokiai. Programos buvo tikrai įdomios ir gyvas. Tokio pasėminingo 1 gegužės apvaikščiavimo man jau senai beteko matyti. Gal tik 1911 m. Worcester, Mass.

Gal kai kurie mano, jog tarp rusų visai nebėra socialistų, — jie visi paskendo bolševikiškose bangose. Tačiau taip nėra. Šis apvaikščiavimas aiškiai parodė, jog rusai darbininkai, kurie gauna tiesioginių žinių iš bolševikiško rojaus, Stalino diktaturai nepritaria. Apvaikščiavime dalyvavo įvairių tautų socialistai, kaip tai: čekai, jugoslavai, lenkai, suomiai, žydai, vokiečiai, lietuviai ir tt.

Akivaizdoje tų faktų, kurie išskiria bimbinių pliauskimais, kad socialistai Amerikoje jau baigia nykti. Tuo tarpu yra kaip tik priešingai, — komunistai tai tikrai baigia nykti. Jų likučiai pešasi tarp savęs, kaip katės maiše. Bimbinių dabar svarbiausias tikslas yra sutriuškinti pruseikinius. Jie organizuoti ardo Pruseikos prakalbas. Jei kurioj kolonijoj neturi pakankamai jėgų, tai sustiprinimą siūnia iš kitur.

Komunistai irgi turėjo savo apvaikščiavimą, — jie demonstravo mieste. Vakare buvo Detroito Lietuvių Draugijų Tarybos bičiulis vakaras. Suvaikino „Žentai iš Amerikos“. Vaidintojams nieko negalima primesti, — jie tikrai gerai savo užduotį atliko. Buvo ir dainininkų, — dvi, rodosi, iš Chicago.

Kalbėjo p. Daniušis. Turiau pasakyti, jog iš jo visai menkas kalbėtojas. Publika pradėjo nerimauti ir ploti, kad nustotų kalbėti. Pirmininkas p. Daniušį pristatė kaip jo didelį žmogų ir Varnių kankinį. Daniušis pusėtinai maišėsi. Jis parėškė, jog socialistai teisę sakė, kad Smetona ir jo šalininkai — Voldemaras, Petrusis, Karevičius — tikrai sveikino Urachą ir norėjo užrioginti jį Lietuvos žmonėms ant sprando, kad paskui pasilikus jo ministeriais. Bet revoliucija Vokietijoje nušlavė kaizerį ir jo klinką, tad ir Urachui nebeteiko Lietuvos sostas. Paskui p. Daniušis pasakojo, kaip kunigaikštis Vytautas buvo praplėjęs Lietuvos ribas nuo Baltųjų ligi Juodųjų jūrų. Man rodosi, kad ne Vytautas tai padarė, bet Mindaugas ir Gediminas. Taip bent sako Simanas Daukantas savo Lietuvos istorijoje. Būti visai pravartu ir p. Daniušį tą istoriją pastudijuoti. Tą syk nepadarė tokių klaidų.

Daniušis dar bandė įrodyti, jog Lietuvai nepriklausomybės iškovojo trys daktarai, — Kudirka, Basanavičius ir Šliupas, padarinį tapęs suaukštas Vilniaus Seimas, kuriam dalyvavo apie 2,000 delegatų. Kad minėti daktarai daug pasidarbavo Lietuvos labui, — dėl tai negali būti dviejų nuomonių. Tačiau sakyti, jog jie iškovojo Lietuvai nepriklausomybę, yra netikslu. Buvo dešėtkai ir šimtai darbuotojų, kurie rūpinosi tuo reikalu.

Pažymėjo p. Daniušis ir tai, kad krikdėmai nuvertė socialistų valdžią. Tačiau juk visi žino, kad valdžioj buvo ne tik socialdemokratų, ale ir liaudininkai. Keli žodžiais jis užsiminė ir apie Lietuvos „Si-birą“ — Varnius, kur Smetona siūnia visus, kurie drįsta pasipriešinti jo diktaturai. Publika tikėjosi daugiau išgirsti apie Varnius, kadangi pirmi-ninkas atrekomendavo p. Daniušį kaip „Varnių kankinį“. Bet kalbėtojas labai nedrąsiai apie tai kalbėjo. Tiesą sakant, jis daugiau vaikščiojo, negu kalbėjo.

Publikos į parengimą atvyko visai mažai, — koks šimtas. Tiek susirenka ir į kokios jur-ginės draugijos parengimą. Vadinasi, darbininkų šventę rengti bižišką vakarą neužsi-moka.

Gegužės d. didžiulė SLA kuopa, turėjo savo susirinkimą. Buvo renkami delegatai į seimą. Išrinkta Philomena Budvietienė ir J. Overaitis. Budvietienė yra socialistiško nusistatymo, o Overaitis sim-patizuoja Gegužiniui.

Su darbais pas mus vis dar tebėra senos bėdos, — jokių

permainų neįvyko. Bedarbių visur pilna. Sunkti tikėtis, kad laikai pagerės trumpo ateity. — Frank Lavinskis.

Scottville, Mich.

Farmerio name apsigyveno bitės.

Netoli Scottville pas vieną fermerį atskrido bičių spiečius ir susimetė ant fermerio žuonos pečių, kai pastaroji ėjo į vidų. Žmona labai išsi-gando ir pasipurtė. Bitės pa-sikėlė ir susimetė palubėj. Bitės greit susirado skylę ir su-lindo tarp lūkos. Jos taip greit tatal padarė, jog atskubėję ki-ti sėlinius nariai bepamatė tik kelias bites belendant už lin-kos. Šeima tarėsi ir šlaip ir taip, bet nieko negalėjo sugul-voti, kaip iš namų bites iš-krapštyti, — negi draskysi na-mą dėl bičių?

Jau penki metai, kaip tame name gyvena bitės. Jų prisvo-pusėthai daug, — pilnos stenos ir palubiai. Prisineš jos maisto tiek, kad net visos na-mas parudavęs nuo medaus. Medus tiesiog surinkti per stenas ir lubas. O fermeris nieko nedaro, rodosi, jis nei nepaste-bi bičių. Jis pats eina pirkti medų iš kitur. Tai tiesiog juok-inga. Savo medus turi tiek, kad vargu galėtų sudoroti, bet perka iš kitur. Kai kurie kai-nynai siūlė net pinigų, kad jiems leistų išimti medų ir li-tes, bet fermerio žmona nenori apie tai nei girdėti. Ji sako, kad bitės atnešė laimę. Tad esą tegul jos gyvena, kol tik joms patiks. Kaimynas bandė įtikinti moterį, jog bitės jai jo-kius laimės neatnešė, o tik baigia jau supudyti namą. Pa-galios, kokia nauda iš to, kad bičių padarytu medu niekas nesinaudoja? Tačiau ji pasi-ko prie savo nuomonės.

Nieko negalėdamas pešti, kaimynas sugalvojo kitokiu būdu išvilgti bites: jis savo name išgėžė keletą skylių, ti-kėdamas, kad bitės pas jį su-simes. Bet ir iš to nieko neiš-ėjo, — svečių jis vis dar negali sulaukti.

Tai tikrai įdomus atsitiki-mas. Tik stebiuosi, kad ligi šiol niekas apie tai neparasė. Atrodo, kad daugelis kores-pendentų tik tada rašo, kai jiems kas ant kulnų pradeda minti. O jeigu to niekas neda-ro, tai jie nepasistengia para-šyti ir apie tokius įvykius, ku-rie tikrai yra įdomūs.

Reikia pasakyti, kad ne vien tik organizacijų įvykiai visuo-menei įdomūs. Žinoma, tiems, kurie priklauso prie organiza-cijų, įdomu sekti kas dedasi jų organizacijose. Bet yra daug žmonių, kurie organizacijoms nepriklauso ir jų veikimo ne-seka. Tad korespondentams reikėtų iš savo kolonijų pasi-stengti į laikraštį parašyti į-domesnių žinių, kurios būtų į-domu pasiskaityti visiems.

— Svečias.

Lietuviškumo plėto-jimasis Klaipėdos krašte

Pažūrėjus į praeitį, kada Klaip. Kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos ir į dabartį, ma-tyti, kad žmonių nuomonė apie lietuvių tautą yra žymiai persi-mainiusi. Ypač didis skirtumas matyti kalboje ir supratime to, kas lietuviška. Pradžioje lietu-vius buvo galima ant pirštų suskaičiuoti, bet dabar jau visai kitaip. Kodėl pradžioje buvo tiek mažai lietuvių, nors nebu-vo nė vieno vietos gyventojų, kūrų nestiprasti lietuvių kal-bos? Tai galima pateisinti il-gais vokiečių viešpatavimo me-tais, kuomet lietuviai buvo iš-tautinami. Nors vokiečiai valdė, bet lietuviškumas neišnyko. Tai yra faktas, kad lietuviškumo tradicija buvo labai išgulyjusi, ir su ja buvo vokiečiams suh-ku kovoti. Iš to matyti, kad Lie-tuva šį kraštą yra ilgai valdžiu-

si. Net dabar kiti dar sako, Klaip. Kraštas Lietuvai nieka-dos nepriklausęs, o kai juos paklausi, iš kur čia žmonės iš-moko lietuvių kalbos, nebežino į tai atsakymo. Daug buvo klaidėdžių, kurie neįtikėjo vo-kietių kalbos, o tesuprato tik lietuviškai. Kai vokiečiai atvy-ko, tokių tėvų vaikai, kurie ne-suprato vokiškai, jau buvo ver-čiami per prievartą mokyklose išmokyti vokiečių kalbos, tik ti-kybos mokslus bebuvo galima gimtoji kalba mokytis. Pamoka-lai buvo bažnyčiose taip pat lietuvių kalba sakomi, nes žmo-nės kitaip nesuprato.

Tą faktą atsiminę tarsi net iš-tautėję lietuviai pripažinti, kad Klaip. Kraštas yra ilgal pri-klausęs Lietuvai. Pradeda nors ir pamazū pamatyti, koks krau-jas juose teka. Tik tie nesusi-pranta, kurie vokiečių gerai apmokami. Daugiausia buvo teikiama pašalpa vokiečių mo-kytojams, kad jie krašto vaikus išaukštėtų vokiškai dvasioj. Toks istautinimas net dabar dar mo-kyklose galima pastebėti. Aiš-kus to dalyko įrodymas yra tas, kad vokiečių mokytojai telei-džia vaikams tik vokiečių svei-kinimo terminus vartoti, nes lietuviškai „labą dieną“ esą negražu sakyti. Šitoj srityj irgi vyksta pasitaismas. Dabarti-niojį Direktoriją atleido 21 vo-kietių mokytojų (optantų) nuo tarnybos, ir jų vietas užėmė šio krašto mokytojai. Tai yra didelė pažanga.

Klaipėdos krašto mokyklos

Klaipėdos Krašte iš aukštes-nųjų mokyklų yra svarbiausios

1) Vytauto Didžiojo Gim-nnazija, 2) Luvišės Gimnazija, 3) Mergelių Gimn. 4) Herde-rio Gimnazija ir 5) Mokytojų Seminarija. Visose tose mokyk-lose tebėra vokiečių kalba kaipo dėstomoji, išskyrus tik Vyt. Di-džio Gimnaziją.

Liaudies mokyklų yra apie šim-tą, kurios taip pat tebėra vo-kietių dėstomoji kalba. Tose mokyklose tebėra mokytojų pareigas dar gan didis skaičius optantų, nors jau Direktorija ir tai atleido. Lietuviai, nenorėda-mi leisti savo vaikų ištautėti, turi būtinai steigti privatinės lietu-v. mokyklas, nes buvusioji valdžia tuo visai nesirūpino. To-kių privatinų mokyklų yra steigama vis daugiau. Vokiečiai tai matydami labai pyksta. Dėl to dalyko įvyko štai toks atsi-tikimas: vienoj apylinkėj vokie-čių liaudies mokytojas buvo ir tos apylinkės bažnyčios vargo-ninkas. Toj pat apylinkėj buvo įsteigta lietuvių privat. mokyk-la. Daug mokinių aplėdo voki-kąją mokyklą ir įstojo į lietu-viškąją. Vokiečių mok. mokyto-jas labai dėl to supyko ir pasi-tyžo atkėrsyti žmonėms. Savo atkėrsijimą jis įvykdė per tai, kad nebeėjo sėkmaidienį vargo-nais griežti, ir žmonės turėjo

EKSKURSIJOS

Kas nori turėti patogią ke-lionę į Lietuvą, kreipkitės į patyrusį agentą

P. Baltutis & Co.
3327 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 4669

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

be vargonų giedoti. Taip tai vo-kietių patriotai dirba.
—Klaipėdiškis.

SAUGIAUSIA VIETA PINIGAMS

PIRMI MORGICIAI PARSIDUODA PAS

JUSTIN MACKIEWICH

BRIGHTON PARKE trys muriniai nauji namai, 2 augštų po du flatu, po 6 kambarius. Kiekvienas namas vertas po \$12,000.00. Vieno namo morgičius — \$2500, ant 5 metų; Antro namo morgičius — \$3,000, ant 5 metų; Trečio namo morgičius — \$4,750.

ROSELANDE, bugalow ir 3 lotai, vertės \$6,000. Morgi-čius — \$1,000 ant 3 metų.

Turime ir Daugiau Gerų Morgičių.

Justin Mackiewicz

MORTGAGE BANKER

2342 S. Leavitt St., — Tel. Canal 1678

Daktaras

Kapitonas
Pasauliniame kare

WISSIG,

Specialistas iš
Rusijos

GYDŲ VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 27 METUS NEZIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA. Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užnoodijimą krau-jo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nūga-roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti ne-galėjo jus išgydyti, atėkite čia ir persitikrinkite ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykal. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 val. valandai ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampaas Keder Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD

arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902

Vanos, lietaus ir druskos vanos,

swimming pool.

Rusiška ir turkiška pirtis moterims

sėdomis iki 7 v. v.

Ar užsi-trauki?

“Kam tą klausimą kelti?”
—klausia cigaretų verslas!

METŲ mefals cigarečių skelbi-muose ypatingai vengta žodžio “užsi-traukti”. Kodėl? Gerumėlis žino! Juk kiekvienas, žinodamas ar nežinodamas, užsi-traukia! Kiekvienas rūkytojas rūkdamas vėnu ar kitu laiku įkvepia dūmų dalį, kuriuos jis ištraukia iš cigareto.

Dėl to labai svarbu būti tikru, jog cigaretas, kurį rūkote, yra grynas ir švarus — būti tikru neįkvėpti talų nešvarumų.

Lucky Strike driso šį klausimą išskirti — nes jie šį dalyką išrūgo! Tas duoda jums apsaugą, kurios jūs

pageidaujate... dėl to, kad tūli nešvarumai, kurie slepiasi visuose net puikiausio, lengviausio tabako lap-tuose, pašalinami Luckies valymo procesu! Luckies tą procesą įvedė. Tik Luckies jį ir turi!

“Penkiosdešimtis milijonų rūkytojų negali klysti!” Todėl, jei jūs žino-dami ar nežinodami užsi-traukiate dūmą — visų pirma apsaugokite savo jautrias gleives!

“It's toasted”

Jūs Gerklės Apsauga
prieš kaltėjimus — prieš kosulį

O. K. AMERIKA
ATSUK LUCKY STRIKE RADIO PROGRAMĄ—60 modernių minučių su pasaulio geriausiais tokių orkestrais, ir Lucky Strike žinomis, kiekvieną Antradienio, Ketvirtadienio, ir Šėštadienio vakarą, per N.B.C. Radio tinklą.

DEIMANTAI DABAR PARSIDUODA UŽ PU-SE KAINOS NEGU BUVO PIRMIAU

P. NOYER
JEWELLER

Didelis pasirinkimas laikrodžių visokių išdirbiųjų už nužemintą kainą. Atė-kite ir patikite mūsų kainas pirm negu pirksite kitur.

4148 Archer Ave.

Lietuvis laikrodininkas

Phone Lafayette 3847

Naujas Oscar Ameringer

Būvusio ILLINOIS MINER Redaktoriaus, Savaitraštis

The American Guardian

Kovingas Darbininkų Organas. Gyvas, smagus skaityti, pamokantis. Prenumerata metams \$1, arba 60c užsirašant kartu penkiems ar daugiau.

Pavyzdiniai numeriai mielai pristunčiami.

THE AMERICAN GUARDIAN

POST OFFICE BOX 777

OKLAHOMA CITY, OKLA.

TOLIMAS TAUTIETI!

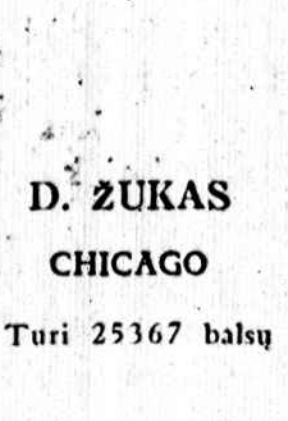
Naujiems Melams prasidedant neužimirs sau užsisakyti ir savo giminėms bei draugams Lietuvoje užprenume-ruoti plačiai žinomą Lietuvoje laisvos minties mėnesinį mokslo, visuomenės ir literatūros populiary žurnalą

KULTURA

PRENUMERATOS KAINA: Amerikoje metams — 3 dol., pusė metų — 1½ dol.; Lietuvoje metams — 2 dol., pusė metų — 1 dol., ketvirčiui — ½ dol.

Adresas: Lituania, šiauliai, Aušros al. 15. “Kultūros” ž. admin.

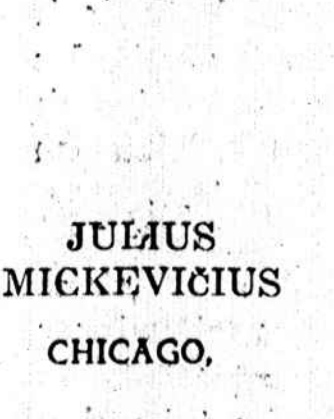
LAIPSNIS 5-TAS

1	2
	
Mrs. KEMESIS CHICAGO, ILL. Turi 25687 balsų	D. ŽUKAS CHICAGO Turi 25367 balsų

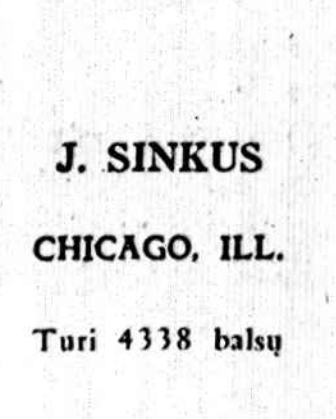
LAIPSNIS 4-TAS

3	4
	
K. J. URNEZIS CHICAGO Turi 7637 balsų	JULIUS MICKEVICIUS CHICAGO Turi 5870 balsų

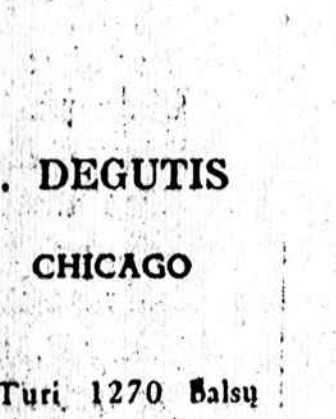
LAIPSNIS 3-ČIAS

1	2	3	4
			
K. J. URNEZIS CHICAGO Turi 7637 balsų	K. DEVEIKIS CICERO, ILL. Turi 6830 balsų	P. MARTINKAITIS Senas Petrus CHICAGO Turi 6785 balsų	JULIUS MICKEVICIUS CHICAGO Turi 5870 balsų

LAIPSNIS 2-RAS

1	2	3
		
J. SINKUS CHICAGO, ILL. Turi 4338 balsų	P. ATKOČIUNAS CHICAGO Turi 3650 balsų	J. RIMKUS CHICAGO Turi 2977 balsų

LAIPSNIS 1-MAS

1	2	3	4	5
				
F. LAVINSKAS DETROIT, MICH. Turi 1870 balsų	J. MITCHELL WAUKEGAN, ILL. Turi 1680 balsų	JOE WAŠKE CHICAGO Tel. Haymarket 3761 Turi 1592 balsų	A. P. SAVICKAS ROCKFORD, ILL. Turi 1320 balsų	J. DEGUTIS CHICAGO Turi 1270 balsų

KONTESTA PA-BAIGUS

Labai malonu yra paskelbti "Naujienu" kontesto užbaigimą su tokiais pasiekimais, kokius visai nesitikėjome, jį pradėdami.

Dvi kontestantės, p-a Kemešienė ir p-nia Žukienė, pasiekė 5-tą laipsnį ir laimėjo kiekviena po \$760.00 su viršum prizą gyvais pinigais (cash).

Keturi kontestantai pasiekė 3-į laipsnį ir laimėjo po \$130.00 prizą. Kiti kontestantai laimėjo kiek mažesnius prizus ir padarė mažiau biznio, bet, atsižvelgiant į šiuo-čiančią dabar Amerikoje depresiją, reikia pripažinti, kad ir jie turėjo nemenko pasisekimo.

Kontestantams pasidarbavus, "Naujienu" gavo apskiai naujų skelbimų ir didelį burį naujų skaitytojų. Ypač malonu yra pažymėti, kad daugumą jų gauto biznio sudaro prenumeratorai. Tai rodo augančią dienraščio įtaką visuomenėje.

Kontesto Vedėjas šiuo taria nuosirdų Ačiū visiems kontestantams už jų energingą pasidarbavimą, o taip pat ir visiems "Naujienu" draugams ir rėmėjams, kurie kuo nors prisidėjo prie taip didelio šio kontesto pasisekimo.

Visiems kontestantams yra išsiuntinėta jų laimėti prizai, pasiremiant skelbiamu šiame "Naujienu" numeryje jų stoviu. Jeigu yra įsiskverbusi kokia klaida balsų skaičiuose, tai meldžiu kontestantus tuojais mums pranešti, kad klaidą galėtų būti atitaisyta. Dar kartą Ačiū visiems.

Kontesto Vedėjas

T. Rypkevičia.

"Naujienu" Draugams ir Rėmėjams

Šis, su balandžio mėnesio paskutine diena pasibaigęs, "Naujienu" kontestas buvo jau penktas. "Naujienu" kontestai visuomet yra rengiami biznio pamatu, t. y. kontesto dalyviams duodama atlyginimas už jų pasidarbavimą. Kuris kontestantas padaro daugiau naudos laikraščiu, tas gauna didesnę dovaną. Yra gerų "Naujienu" draugų įvairiose lietuvių kolonijose, kurie dar ir šandien tebevažinėja laimėtais "Naujienu" kontestuose automobiliais, arba turi papuošę savo kambarius gražiais rakandais, gautais už pasidarbavimą kontestuose.

Per kontestą gavome 29 prenumeratorus; keli yra tokie, kurių prenumerata baigsis tik 34 ir 35 metais, tai reikšia "Naujienu" gavome 40 skaitytojų. "Keleiviu" gavome 11 skaitytojų ir kitiems laikraščiams 3. Viso gauta 54 skaitytojų. Atrodo, nedaug, bet prisiminus kokis dabar ne-darbas yra, tai gana gerai.

Visoms ir visiems tariau širdingą ačiū, kurie mane parėmė šiame konteste ir pagelbėjo platinti laikraščius ir ap-

Atsižvelgiant į tai, kad šiais laikais žmonės daugiausia pasigenda pinigų, "Naujienu" Bendrovė nutarė, rengiant dabartinį kontestą, duoti kontestantams tikrai "cash" prizus. Iš Kontesto Vedėjo, drg. Rypkevičiaus pranešimo, mūsų skaitytojai mato, kad kai kurie kontesto darbuotojai šiame "vajuje" pelnė daugiau, kaip po \$760. Tai rodo, kad, nežinurint į skaudžią biznio depresiją Amerikoje, dirva "Naujienu" bizniui yra gera. Reikia pasakyti, kad kontestantų pastangas, ypač kontesto pradžioje, labai trukdė tas pesimizmo upas, kuris depresijos rezultate yra apėmęs žmones.

"Naujienu" kontestas pavyko geriau, negu buvo tikėtasi. Padėka už tai priklauso ne tik jo dalyviams, kurie uoliai darbavosi, vadovaujant drg. Rypkevičiaus, bet ir visiems dienraščio draugams ir rėmėjams. Taigi šiuo "Naujienu" dėkojame visiems, reikšdamos vil-tį, kad mūsų dienraštis galės pasitikėti jų kooperavimu ir toliau.

"Naujienu" Administracija.

Kontestą užbaigus

Kontestantų atsiliepimai

Kontestantas J. Alikonis iš Johnston City, Ill., rašo:

Turiu pareikšti, kad "Naujienu" Konteste nėsu pilnai atsielkęs užsibūrėto tikslu, bet visgi geriau kaip nieko. 17 naujų skaitytojų "Naujienu" ir 4 "Keleiviu", — tai nėra blogai mažoje lietuvių kolonijoje. Man labiausiai patinka ta nelaboji bedarbė. Jeigu mainos būtų nesustoję, tai bučiau gavęs daugiau skaitytojų, nes turiu prisidėjusių.

— J. Alikonis.

Kontestantas Frank Lavinskas iš Detroit, Mich., rašo:

"Naujienu" kontestas jau pasibaigė ir aš pabaigiau kontesto darbą, bet nepabaigiau to darbo, kurį dirbu jau 25 metai — laikraščiu ir knygų platinimą, — tą savo darbą tęsiu ir toliau.

Per kontestą gavome 29 prenumeratorus; keli yra tokie, kurių prenumerata baigsis tik 34 ir 35 metais, tai reikšia "Naujienu" gavome 40 skaitytojų. "Keleiviu" gavome 11 skaitytojų ir kitiems laikraščiams 3. Viso gauta 54 skaitytojų. Atrodo, nedaug, bet prisiminus kokis dabar ne-darbas yra, tai gana gerai.

Visoms ir visiems tariau širdingą ačiū, kurie mane parėmė šiame konteste ir pagelbėjo platinti laikraščius ir ap-

svietą. Tikiuos, kad paremsit mane ir ateityje.

Labai ačiū visiems rėmėjams, ypač draugui A. Strazdui, kuris daug laiko pašventė vežiomas mane savo automobiliu ir pagelbėdamas rinkti skaitytojus tarp savo pažystamų ir draugų. Ačiū visiems.

— Frank Lavinskas.

Kontestantas A. Frenzelis iš Toronto, Kanados, rašo:

Užbaigęs kontesto darbą turiu pareikšti sekančią: Turint omenyje, tas aplinkybes, kuriose man teko dirbti, kaip nesenai atvažiavusiam į Torontą, neturint platesnės pažinties lietuvių tarpe, ir lietuvių susiskaldymą į įvairias sroves, taip pat sunkiąją krizės naštą, kuri yra didžiausia priežastimi, kad daugelis darbininkų nors ir labai norėtų užsiprenumeruoti "N.", bet negali, dėl darbo stokos, tiesa, nedaug tepavyko užprenumeruoti "N.", bet vistiek žingsnis pirmyn padaryta. O ateityje gal bus lemta ir daugiau padaryti. Šiame darbe man padėjo ir drg. J. Jokubynas porą naujų prenumeratorų surasti, už ką nuoširdžiai dėkoju jam, taip pat ačiū visiems kurie užsisakė "N." per mane.

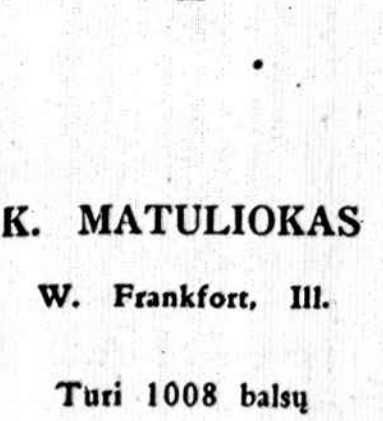
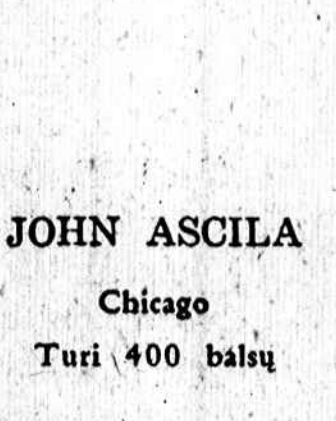
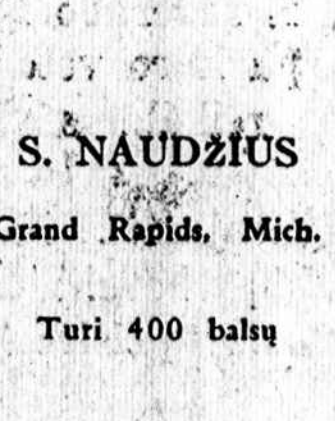
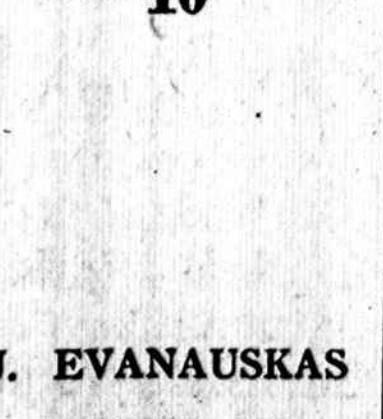
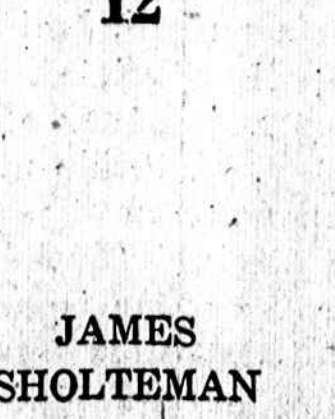
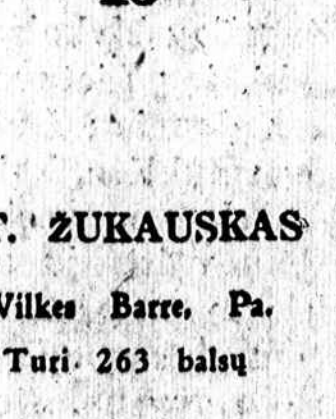
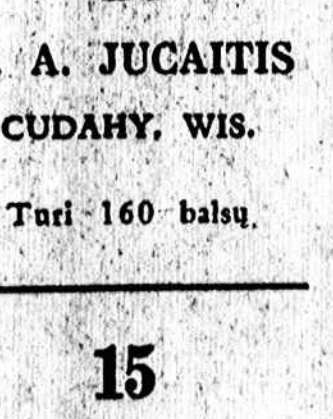
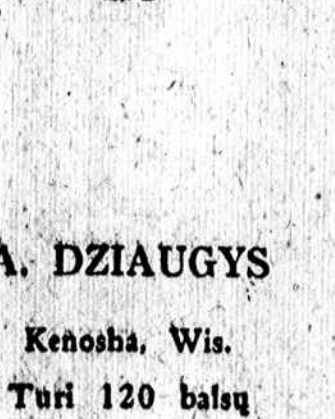
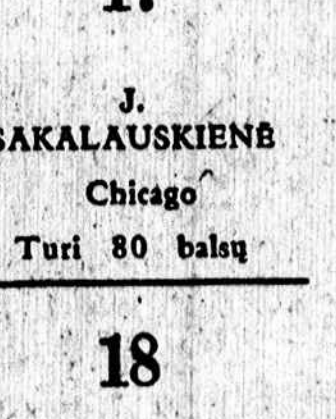
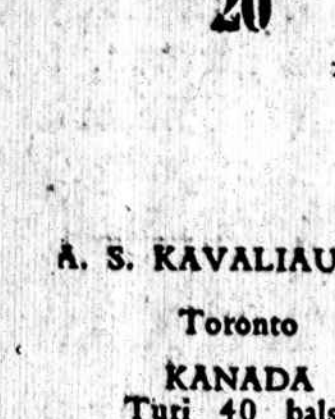
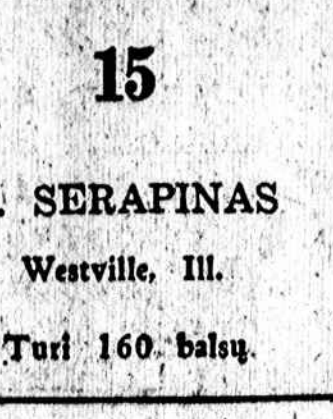
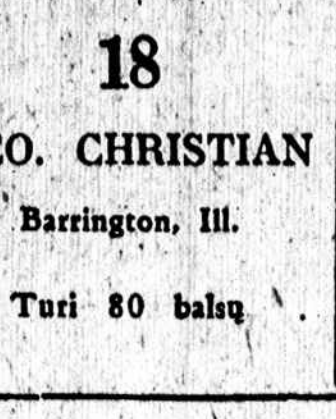
— A. Frenzelis.

Augščiausių laipsnį — penktą — pasiekusi ir pirmą vietą atsistojusi kontestantė M. Kemešienė iš Chicago rašo:

Baigiant "Naujienu" kontesto darbą noriu paačiuoti visiems tiems, kurie darė per mane biznį. Apie daugelį jau rašiau kontesto eigoje. Dar noriu niekuriuos pažymėti, būtent p. Vičą, 7439 Jeffery Ave., kuris dar ir naujų skaitytojų prirodino. p-as Vičas yra namų taisytojas ir dekoruotojas, jis padaro darbą gerai ir nebrangiai. Ir kitus: vaistinin-kas Belskis, kuris užlaiko puikiai įrengtą vaistynę prie Artesian ir Marquette Road, graboriai: J. Euedikis, kuris užlaiko keletą laidojimui koplyčių ir ofisų: 4605 S. Hermitage Ave., J. F. Radzius, 668 W. 18 St. Labiausiai norėčiau paačiuoti tai tiems, kurie patys pridavė man į namus, tai J. Puišis, žinomas Birutietis veikėjas, O. Normantaitė, public school mokytoja, p. Keturakienė ir P. Peika. Žinoma, man susirgus vargu bučiau galėjęs iškilti ir pralengti kitus kontestantus, bet dėka mano vyro J. Kemešio, kuris laike mano sirgimo pasidarbavo, gavau daugiausia balsų. Taigi tariau nuoširdų ačiū visiems, kurie darė per mane biznį.

M. Kemešienė.

NON GRADUS

1	2	3	4	5	6	7	8	9
								
K. MATULIOKAS W. Frankfort, Ill. Turi 1008 balsų	CHARLES RACAITIS Springfield, Ill. Turi 710 balsų	A. FRENZELIS Toronto Canada Turi 640 balsų	J. ALIKONIS Johnston City, Ill. Turi 580 balsų	J. MARTIN KENOSHA, WIS. Turi 560 balsų	A. L. SKIRMON-TAS HARVEY, ILL. Turi 500 balsų	JOHN ASCILA Chicago Turi 400 balsų	S. NAUDŽIUS Grand Rapids, Mich. Turi 400 balsų	MIKE STOSKUS KANKAKEE, ILL. Turi 380 balsų
10	11	12	13	14	16	17	19	20
								
J. EVANAUSKAS CHICAGO, ILL. Turi 340 balsų	Mrs. ROVAITIENĖ HERRIN, ILL. Turi 340 balsų	JAMES SHOLTEMAN Chicago Turi 320 balsų	ST. ŽUKAUSKAS Wilkes Barre, Pa. Turi 263 balsų	Z. A. JUCAITIS CUDAHY, WIS. Turi 160 balsų	A. DZIAUGYS Kenosha, Wis. Turi 120 balsų	J. SAKALAUSKIENE Chicago Turi 80 balsų	A. SMIGELSKIS CLEVELAND, O. Turi 65 balsų	A. S. KAVALIAUSKAS Toronto KANADA Turi 40 balsų
15	18							
								
P. SERAPINAS Westville, Ill. Turi 160 balsų	GEO. CHRISTIAN Barrington, Ill. Turi 80 balsų							

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 3504

Editor F. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$2.00 per year in Canada
\$2.00 per year outside of Chicago
\$2.00 per year in Chicago
\$2.00 per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naufienos eina kasdien. Iškliant
sekmadieniais. Leidžia Naujienos Ben-
drosis, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 3504.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Tris mėnesiai	2.00
Vienu mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiai	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	3.50
Tris mėnesiai	1.75
Vienu mėnesiui	.87
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpaiginta):	
Metams	\$8.00
Pusmeti	4.00
Tris mėnesiai	2.00
Vienu mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Orderis karta su užsakymu.	

KUR EINA MUSŲ MOKESČIAI

Jungtinių Valstijų kongrese dar tebeina kova dėl federalės valdžios finansų. Išlo išlaidų ir pajamų subalansavimui truksta dar gerokos sumos pinigų, ir senatoriai bei kongresmanai ginčijasi, iš kur tą sumą paimti arba kokius sutaupymus padaryti išlaidose, kad nebūt deficitas. Bet bus pravartu žvilgtelėti, kokiems reikalams ir kokių valdžia ketina išleisti per 1932-33 biznio metus, kurių samata dabar yra svarstoma.

Stambiausia išlaida yra numatoma tokia: karo veteranų šelpimui \$1,072,064,527.

Toliaus, krašto apsaugai, vadinasi, armijos ir karo laivyno reikalams, numatoma išleisti \$694,805,800.

Skolų nuosimčiams mokėti skiriama \$640,000,000, skolų mažinimui — \$496,803,400.

Iš kur atsirado tos skolos, už kurias vien palukanų per vienus metus reikės užmokėti daugiau kaip šeši šimtai milijonų dolerių? Iš karo. Kariaudamos, Jungtinės Valstijos traukė paskolas savo karo reikalams ir parėmimui savo tautininkų, kurie skolinosi iš Amerikos ir kažin ar kada nors tas skolas grąžins. Bet Amerikos valdžia jaučiasi turinti atsisteisti su tais, kurie dėjo savo pinigų į jos "laisvės" bonus, nežiurint, ar svetimos šalys jai skolas mokės, ar ne.

Tai skolas dildinti skiriama ateinančiais metais netoli penki šimtai milijonų dolerių, o nuosimčiams už ją — su viršum šeši milijonai. Taigi vien tik praėjo karo skolų "aptarnavimas" prarai daugiau kaip bilioną ir šimta milijonų dolerių. Karo veteranams bus išleista su viršum bilionas dolerių. Apsaugos reikalams — netoli septyni šimtai milijonų. Kartu — \$2,903,673,727.

Beveik trys bilionai dolerių!

Dabar palyginkite su šita milžiniška suma kitas numatomas išlaidas: \$392,873,000 viešiesiems darbams ir \$816,363,223 "visiems kitiems reikalams".

I "visų kitų reikalų" kategoriją įeina ir algos federaliams tarnautojams, ir švietimo dalykai, ir sveikatos reikalai. Negalima pasakyti, kad tokiai milžiniškai šaliai, kaip Jungtinės Valstijos, 816 milijonų dolerių tai baisiai didelė suma tiems visiems dalykams aprūpinti. Žymiai sumažinti ją vargiai būtų galima ir prie geriausių norų. Sakysime, būtų nukapotos visiems federaliams tarnautojams algos kokiais dešimčia nuosimčių. Šituo keliu būtų sutaupyta daugiausia ketetas dešimčių milijonų dolerių per metus. Ar tai išgelbėtų valdžią nuo deficito?

O betgi laikraščiai diena iš dienos šaukia apie baisų "eikvojimą" valdžios įstaigose ir reikalauja griežto algų karpymo valdžios darbininkams, tartum, nuo to priklausot visos Amerikos išganymas. Sumažinus algas valstybės tarnautojams, sumažės jų pajėgumas pirkti prekes.

Matėme taip pat, kad viešiesiems darbams ateinančiais metais numatoma išleisti iš federalio izdo tik apie 390 milijonų dolerių. O tuo tarpu karo veteranams, karo skoloms ir apsiginklavimo reikalams skiriama beveik trys bilionai!

Tai ve kame yra tikras eikvojimas. Iš keturių bilionų numatomų valdžios išlaidų beveik trys bilionai bus išleisti praeitiems karams ir prisirengimui prie ateities karų.

Militarizmas surija tris ketvirtadalius Amerikos valdžios pajamų, t. y. 75 centus iš kiekvieno dolerio mokesčių, kuriuos valdžia paima iš žmonių.

Be šitą sunkiausią ir bereikalingiausią naštos dalį sumažinti nesirupina nei valdžia, nei kongresas. Demokratai šituo žvilgsniu nėra geresni už republikonus.

Kol Amerikos kongrese nebus stiprios darbininkų partijos atstovų, tol politikieriai nē nebandys stabdyti eikvojimą militarizmo tikslams. Jeigu žmonės šiandien negali tam pasipriešinti, tai jie bent privalo žinoti, kur eina jų sumokami valdžiai pinigai.

PARTIJA SAVO PIRMININKO KIŠENIJE

Demokratų partiją "užlaiko" milijonierius John J. Raskob, jos nacionalio komiteto pirmininkas. Partija jam yra išskolinusi \$320,000.

Kol demokratai nestengia atmokėti jam tą skolą, tol jie turi pasiduoti jo vadovybei, kad ir nesutikdami su jo nuomonėmis.

Ispanija be jezuitų

Vietoj vienuolynų — švietimo ir kultūros įstaigos. — Juodas spalvas pakeitė baltos. — Vietoj šaunamųjų ginklų — mokslo priemonės.

Iš Ispanijos jezuitai išvaromi ne pirmą kartą. Praeitam šimtmety juos pašalino katalikiškiausieji Ispanijos karaliai. Tai darė ne katalikų tikėjimui persekioti, kaip pasaulinis kleras mėgsta šaukti, bet piliečių ir valstybės gerovei apsaugoti.

Dabartinė ispanų valdžia juos išmetė tais pačiais sumetimais. Kalbėti, kad Ispanijos valdžia katalikybę persekioja, būtų didžiausia nesąmonė. Vargu ar kitose respublikose katalikų tikėjimas valdžios yra taip toleruojamas, kaip Ispanijoje. Juk reikia neužmiršti tos antiklerikalios nuotaikos, kuri čia buvo, išvisų karalių. Piliečiai, dauždami karaliaus paveikslus ir karunas, daužydavo kunigų seminarijų duris ir degindavo vienuolynus. Pirmomis respublikos dienomis kunigai, prieš išeidami į gatvę, apsidairydavo ar nėra kur susirinkusios grupės darbininkų. Net kai kurie katalikai manė, kad respublika visiškai pakirs šaknis katalikybei. Neapykanta prieš monarchiją buvo kartu ir prieš katalikybę, nes pastaroji buvo stipriausiuoju ramsčių ir amžinųjų sąjungininku pirmosios.

Jeigu šiandien Ispanijoje dar sveiklos stovi bažnyčios ir laisvai vaikšto kunigai, vienuoliai ir vienuolės, tai tikrai dėka šiai valdžiai. Ji dėjo visas pastangas augančiai neapykantai sulaukyti. Ne vieną kartą vienuolius nuo mirties — linčavimo ir vienuolynus nuo ugnies išgelbėjo tikrai civilinė gvardija. Net pačiame Bilbao, kur surengė kruvinas demonstracijas prieš tariamą katalikybę persekiojimą, turėjo šauktis policijos pagalbos, kad apsaugotų nuo įniršusių minčių. Teisybė, ne visur kriminalinė policija išaiškina kaltininkus, tai vienu, tai kitu pašauto monarchiško kunigo arba politikų, jėnčio vienuolio, bet jį taip pat neišaiškina visų pasikėsinių ir prieš civilinės gvardijos kareivius ir karininkus. Kartais policija ir diides pastangas deda, bet negali visų kriminalų išaiškinti, tai yra suprantama ir natūralu. Ir įtarti valdžią, kad ji toleruoja panašius pasikėsintojus, kaip rečia kai kas šališkai, jokių būdu negalima.

Be vienas dalykas yra katalikų tikėjimas ir antras — jezuitai, sulig paties jezuitų ordeno steigėjo Ignaco Lojolo žodžiais, yra popiežiaus kariuomenė. Kariuomenės reikalai ne visuomet sutampa su tikėjimo ir su valstybės reikalais. Dar blogiau viskas stovi, kai tenka santykiuoti su svetima kariuomene. Ši popiežiaus kariuomenė, išskyrus Vatikaną, visoms valstybėms yra svetima kariuomenė. Respublikoniška Ispanija padoro pamazū išlaisvinti nuo svetimų įtakų. Teisingumo ministeris, įsakdamas vykdyti naujai priimtą konstituciją, pažymėjo, kad Jėzaus kompanija kraustoma iš Ispanijos dėl to, kad tiesioginiai priklausot popiežiaus valdžiai. Liko, reikšima, nepaliestos visos kitos katalikiškos organizacijos, kurios nėra už užsienio diriguojamos. Liko marijonai, pranciškonai, tercijonai ir devynios galybės kitų, keisčiausiai besivadinančių draugijų.

Galimas daiktas, kad valdžia ir toliau būtų jezuitus toleravusi, jeigu ne tas karingas jezuitų noras viešpatauti ir ne tas griežtas liaudies pareiškimas: baigti su jais. Jezuitai pradėjo vadovauti ginklų įgūbenimui, pradėjo ruošti demon-

stracijas ir savo įtakoj esančius žmones siundyti prieš naują valdžią. Bilbao net užmušė kelis respublikonus. Valdžia net ir tuo atveju neliepė išvažiuoti, bet kai sukilo Liobregato kasyklų darbininkai, nepatenkinti per dideliu valdžios nuolaidumu dešiniesiems, ir visam kasyklų rajone paskelbė laisvąjį komunizmą (ne valstybinį, kaip Rusijoje), valdžia nutarė baigti su jezuitais, vienu kartu pašalinti daugelio neramumų priežastis.

Azanja kariuomenės dalimis liepė malšinti sukilusį Liobregatą, o teisingumo ministeris jezuitams įsakė per dešimtį dienų apleisti Ispaniją.

Jezuitai kraustėsi iš Ispanijos nei pusės žodžio prieš netarę. Nesukėlė savų šalininkų protestui, neparodė kitais laikais turėto karingumo, paliko neišsautus visus ginklus, kuriuos slapta įsigabeno iš Prancūzijos. Mažai kas ir stoty juos lydėjo, o jeigu policija būtų nesaugojusi, grumojimais ir neapykantos žodžiais būtų atsišveikinti. Katalikiškoji ir monarchiškoji spauda buvo atspausdinta keletas protestų pasiųstų ministeriui pirmininkui ir popiežiui, bet jų autoriai daugiau buvo vienuoliai ir vienuolės. Jeigu kuriame vienuolyne turėjo dar ypatingas savo organizacijas rožančiams ar maldoms kokiame nors šventajam kalbėti, tai ir to burelio vardu siuntė protestus. Įspūdiui sukelti fabrikavo protestuojančių skaičių, bet dirbtinas dalykas visuomet lieka dirbtiniu, nerealiu. Praėjo tie laikai, kada jezuitai ir bendrai tikybininkai Ispanijoje buvo jėga.

Jezuitams, gal but, yra skaudesnis tas faktas, kad visi jų turtai nusavinami ir skiriami kultūros reikalams. Sugriovius sostui, jie beveik apsirato su mintimi, kad reikia apleisti taip saldžią šalį, bet nemanė, kad bus atimti jų turtai. O turtų turėjo ne mažai. Kai panaikino inkvizicijos teismus, jezuitai žinojo, kad didžiausias įrankis yra turtai, auksas. Todėl ir dėjo visas pastangas žemiškiems turtams didinti. Dailavot visokiose aikinėse ben drovėse, manikavo, spekuliuavo, su priemonėmis, nesiskaitė ir milijonus susikrovė.

Miestuose ir net miesteliuose turėjo didžiausius namus, juose laikė savo kareivius, savo įstaigas. Net kaimuose turėjo savo vienuolynus. Budavo tokių kaimų, kuriuose mokyklos nebūdavo, knygyno nebūdavo, būdavo net valsčių be savivaldybės namų, bet jezuitų tamsų mūrų visur stūksojo.

Dabar visi namai perduodami švietimo įstaigoms. Kaimuose steigiamos mokyklos, miestuose didesnieji atiduodami gimnazijoms, mažesnieji atremontuojami ir perleidžiami skaitykloms. Visur įsakytą jezuitų namus išbaltinti, tuo norima ne tik juos higieniškai padaryti, bet panaikinti šimtmečiais ten gyvenusių juodą dvasių, ten palaidotus juodus darbus.

Madride, kur buvo perduodami gimnazijai šmartin vienuolyno namai ir didelis sodas, buvo tikroji šventė. Džiaugėsi ne tik mokiniai, kad galės išsikraustyti iš ankštų ir netinkamų butų, bet džiaugėsi ir tėvai. Džiaugėsi visa visuomenė, kad panaikinta viena viduramžių dėmė ir įsteigta kultūra nešanči įstaiga.

Panašūs iškilni aktai buvo ir kitose vietose. Stotyse, miestuose, didesnio judėjimo punktuose, taip pat pasidarė šviesiau. Nematai tiek daug juodą sutanų vilkinčių. Sausas jezuitiškas tipas beveik prapuolė. Ispanija atrodo kulturingesne. O tai pirmą svetim-

šalis manydavo, kad nuolat vyksta kunigų konferencijos, nes jų budavo pilna, kaip konferencijose.

Jezuitai pašalinti, bet, kaip minėjau, dar liko daug viešpatavimo tikslus turinčių juodų organizacijų. Ispanų liaudis tikisi žingsnis po žingsnio apsiuvalyti. ["L. U."]

Kaip Lietuvos ponai girtavo XVI amžiu

Dr. J. Matusas.

Cia paduosiu keletą žinių apie Lietuvos ponų girtavimą šešiolikto amžiaus viduryje. Kas bus sakoma, yra žodžiai to meto rašytojų ir kitų žymių vyrų.

Pirmiausia imsime didžiausius ponus arba magnatus. Štai ką apie juos sako Jaroševičius veikale: "Lietuvos paveldas jos civilizacijos atžvilgiu." Išleistame Vilniuje 1845 metais.

"...Jie valgo puikiausius valgius ir skanumynus, geria brangiausius vynus, lošia ir nuolat šoka su savo meilužėmis; tai yra vienintelis jų gyvenimo džiaugsmas. Beptofatdami jie mėgsta su pasididžiavimu girtis: jie girdi, galėtų turkų, nors jis ir ant dangaus skliauto būtų, nutraukti ir sukapti. Atsigulę į minkštą patalą jie pabunda vos apypietę ir dar su aprištomis galvomis, mat, nuo alaus apsvaigę.

Dėl šitos priežasties... jiems nesvarbu buvo tėvynės gerovė, jie užmiršo ne tik senelių žygius, bet ir likimą savo tautiečių, kurie buvo priešų pavergti. Taip pat jiems nei galvos plauko neskauda, kai po jų pačių akių nesuskaitoma daugybė kaimiečių su žmonomis ir vaikais išvedama į vergiją...

Jie to nesigėdi, taip pat jų nesužadina kaimo žmonių dėjavimai. Kai jie griebiasi ginklo ir traukia į karą, tai laksto labai atokiai užpakalyje turkų ir bijo pulti ir sumušti... pagaliau visas karo žygis baigiasi dviejų ar trijų dienų medžiokle."

Ne kitą rašo ir Motiejus Miechovius savo knygoje apie Lenkiją (išleista tam tikrame rinkinyje 1582 m.). Paklausykime jo žodžių:

"Didžiuoju sėdi puotose nuaviduridnio iki pusianaklio, be paliovos geria ir valgo ir pakyla nebent tuomet, kai prigimtis verčia tai daryti. Jie čia iki susivemia ir iki nustoja sąmonės."

Dabar pažiūrėkime į tuos ponus, mažesnius, vadinamus bajorus.

Du šešiolikto amžiaus rašytojai, Mykolas Lietuvius ir Volanas, skundžiasi dėl to meto bajorų dorinio nusmukimo. Pirmiausia girtybė buvusi visame savo žydėjime. Gerdavę ir pasigerdavę visi be išimties: vyrai ir moterys, suaugę ir mažamečiai. Jie prie stiklėlio pradėdavę ir baigdavę dieną. Net eidami į karą, pagaliau kėliaudami į šventas vietas, jie imdavę vyno ar kitų svaigalų. Anot Mykolo, Lietuvos miestuose buvę daug daugiau alaus ir degtinės bravorų, kaip kitokių amatų dirbtuvių.

Nuolatinis girtavimas sukelė davė nesuskaitomą daugybę valdų ir žudynių. Volanas sako, jog būvę labai maža bajorų šeimų, kur nebūtų nešiojama gedulas dėl nužudymo tėvo, brolio, sunaus arba vyro. Pagaliau Mykolas Lietuvius parašė, jog Lietuvos bajorų kur kas daugiau žudavę nuo valdų smuklėse, kaip karuose.

Dabar paduosiu žodžius svetimų valstybių atstovų, atseit, ką jie parašydavo savo vyriausybėms apie tą šalį, kurioje gyveno. Jie iš šalies pastebėjo ir geriau pamatė to meto bajorų ydas. Nuncijus Fulvius Ruggieris 1505 m. rašo: "Kelyje į (bajorai) miega visi pardriebe ant šiaudų, vadinausi, vyrai ir moterys. Kadan-

gi jie keliuonėje nemeta puotavę ir girtuokliavę, tai labai maža yra dorų moterų. Taip pat netruksta ir viešų paleistuvių."

Kitas atstovas (Šv. Sosto) Julius Ruggieris 1508 m. rašė į Romą, patvirtindamas kas aukščiau pasakytą ir kai ką dar paaiškindamas.

Jis sako: "Pasigerti jie laiko girtinu papročiu, neabejotinai atvirumo ir gero išauklėjimo įrodymu. Tuo tarpu į blaivumą žiurima kaip į nemandumą..."

Dar yra įdomus pranešimas Lippomano 1375 m. štai, kaip

jis aprašo Lietuvos bajorus. "Vieną žodžiu, kad kitus nustebinų ir pelyntų pagyrimą, jie begerdami peržengia saiką... Taip pat ir valgo jie be saiko, pav. atsitinka, jog prie stalo išsėdi 7-8 valandas. Šį girtavimo palinkimą jie vadina sielos veidrodžiu, nors ta yda juos greit veda į piktumą."

Ką galima pasakyti, perskačius tokias žinias? Kokios mintys kyla dvidešimtojo amžiaus žmogui apie mūsų visuomenės vadus — bajorus valgiusius Lietuvos duoną prieš pusketvirto šimto metų?

"Sargyba" 12 nr.

BRAM STOKER

Vertė A. Vainoda

GRAFAS DRAKULA

Permisus Doubleday, Doran & Co.

(Tąsa)

sienos, negalėjo rasti vietos pasislėpti ir jis. Nusprendžiau, kad valandėlei baimės pažadinta vaizduotė mane įveikė, todėl nieko netaręs grįžau prie darbo.

Be kiek vėliau pastebėjau Kvintą Morris atskant nuo užkampio, kurį jis apžiūrino. Visus mus pradėjo įveikti stiprus nerviškas baimės apimti sužiuromė ir jo pusę ir pamatėme judančią fosforinę masę, kuri susidėjo iš mažų spindinčių dalelių. Instinktyviskai atsisitraukėme atgal. Vietą pluste užpludo žiurkės.

Minutei, kitai, sustojome nežinodami ką daryti, visi, išskyrus lordą Godalmingą, kuris tam nenumatytam priepuoliui atrodė prisiruošęs. Pripuolęs prie didžiųjų, ažuolinių, geležimis apkaustytų koplyčių durų, kurias Dr. Sevardas minėjo savo dženynė atitaukę šlangas, atrakinio spyną ir smarkiai trukterėjęs jas atidarė. Tuomet išėmęs iš kišenio savo mažą sidabrinį švilpuką pridėjo jį prie lūpų. Tytuose jau buvo pasirodę pirmi tekantys saulės spinduliai. Nuo priangyje rastos grandinės Dr. Van Helsingas nuėmė priešakinių durų raktą, ir jas užrakinęs, įsidėjo jį į kišenį.

"Pakol kas," pradėjo, "šio vakaro darbas buvo labai paskėmingas. Nors tikėjau, kad kas nors blogo galėjo mums ištikti, nei vienas nenukentėjo, o be to, persitikrinome kiek dėžių iki šiol buvo išvežta."

(Bus daugiau)

"Naujienose" galima gauti Urugvajaus, Pietų Amerikos, lietuvių laikraščius: "Naujoji Banga" (No. 5) "Tribuna" (No. 4) Kaina 5c kiekvieno.

NAUJAS Kultūros No. 3 atėjo. Galima gauti Naujienose. Kaina 45 c.

Naujas No. 22 "Kovos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

"NAUJOJI BANGA" Atėjo pirmas numeris Urugvaj pažangiųjų lietuvių leidžiamas laikraštis. Galima gauti "Naujienose". Kaina tik 5 centai.

Reikalaukite "NAUJIENAS" ant bile kam-pu, kur parduodami laikraščiai. Pardavėjas laikraščių bus gatavas jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo smagumui, bet Jusų patogumui delei.

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

Tarp Chicagos Lietuvių

Bridgeportas

Iš Lietuvių Auditorijos bondholderių susirinkimo

Antradienio vakarą, gegužės 3 dieną, Lietuvių Auditorijoje įvyko tos įstaigos bondholderių mitingas.

Atstovauta jame \$71,000 bonų. Vėliau susirinko daugiau žmonių ir atstovauta dar didesnė turto suma.

Išrinkta komisija Auditorijos reikalams prižiūrėti. Komisijoniję: Juozas Balčiūnas, Adolph Kaulakis, p. Mažeika, A. Zalatoris, Antanas Stukas, Tamas Janulis ir M. Žuraitis.

Nutarta sudėti šerūs (ar bonus) į Universal State banką. Komisija rupinsis, kad būtų sumokėtos takas, o po to dalinti, kiek galima bus, pelną bondholderiams.

Rytoj tilps paduotas platesnis šio mitingo aprašymas. —Rep.

Town of Lake

Apiplėšė duonvežį

Antradienį, gegužės 3 d., apie penktą valandą ryto Ward's Baking Co. draiveriui važiuojant 44 gatve prie kampo Paulina street, iš pravoslavų bažnyčios kiemo išbėgo du vaikėzai taip amžiuje tarp 16 ir 18 metų ir revolveriais rankose privertė duonos išvežtoją atiduoti aštuonis dolerius (nes duonvežis daugiau neturėjo) ir auksinį laikrodėlį. Po to vaikėzai vėl pranyko alejoj už bažnyčios.

Naujienose buvo net kelis kartus rašyta apie plėšimus prie bažnyčių... Na, kaip sau manote, bet gal plėšikai pasirenka tokias vietas tikėdamiesi Dievo pagelbos.

Iš tikrųjų, žmogų apiplėšia, sumuša po pat Dievo akimis. Ir Dievas tyli. Kažin, ar kartais tokie jaunieji plėšikai nėra mologijos studijuotojai? O ga-

ties W. G. E. S.

Kadangi artinasi motinų diena ir pavesta jaunuomenei savaitė, tai ir dalis šio programo buvo pritaikyta tam laikui. Dr. Kuzys Drangelis tarpe dainų kalbėjo apie motinas ir jaunuomenę, o dainininkai K. Sabonis, A. Ančiūtė, A. Čiapas, L. Sabonienė ir A. Jankus puikiai sudainavo tai solo, tai duete ir kvartete keletą gražių dainelių pritaikytų motinoms, jaunuomenei ir pavasario laikui. Tarpuose kalbų ir dainų buvo gražios muzikos ir įdomių pranešimų.

Šios programos leidžia nuolat kas antradienis lietuvių įstaigos Peoples Furniture Co. krautuvės. Programai vis darosi gražesnė ir įdomesnė, už ką leidėjai yra užsitarnavę garbę ir paramos iš šių programų klausytojų. —Radio Klausytojas

Roseland

Šiandie sukanka šeši mėnesiai, kai automobilio nelaimėje žuvo Alfonsas Žukas, pusšesimt metų bernaitis, sunus ponios Balčiūnienės ir posūnis p. A. Balčiūno, kurie užlaiko Strumilo svetainę prie 107 gatvės ir Indiana ave.

Ši nelaimė buvo skaudi žaizda taip motinai, kaip patėviui, visai giminei ir Balčiūnų draugams.

Nelaimė pasitaikė tokiose apylostose, A. Balčiūno automobilį, kuriuo vežta bernaitis, užgavo trokas prie 95 gatvės ir Wentworth' ave. Alfonsas buvo taip sunkiai sužeistas, kad mirė, palikdamas tėvus ir gimines didžiame nuliudime.

Senas Petras.

Town of Lake

Balandžio 29 dieną apie 1 valandą nakties vagiliai įsilaužė į p-nios Juodienės žemutinius kambarius, 4430 So. Hermitage ave. Piktadariai išnešė drabužių ir įnamio Daniel Schultz pilietybės popieras.

Kadangi p-nia Juodienė su savo šeima miegojo viršutinio aukšto kambariuose, tai ir vagilių darbavimosi negirdėjo.

Vagilių, matyti, buta ne alkany. Kambariuose, kur jie darbavosi, buvo duonos, mėsos ir net lietuviškų dešrų, bet jie maisto visai nežiūrėjo. Tur but tik dėdės Samo dolerių ieškojo.

Daniel Schultz, arba lietuviškai Domininkas Šaučunas, prašo visus, kas tik patėms popieras tokia pavarde (Daniel Schultz), pranešti jam apie jas nurodytu viršų adresu. Popieros buvo išimtos balandžio mėnesį 1931 metų. —J. R.

Motinų ir jaunuomenės radio valanda

Pracito antradienio vakarą buvo transliuojama oro bangomis graži lietuvių dainų, muzikos ir kalbų programa iš sto-

ties W. G. E. S.

Kadangi artinasi motinų diena ir pavesta jaunuomenei savaitė, tai ir dalis šio programo buvo pritaikyta tam laikui. Dr. Kuzys Drangelis tarpe dainų kalbėjo apie motinas ir jaunuomenę, o dainininkai K. Sabonis, A. Ančiūtė, A. Čiapas, L. Sabonienė ir A. Jankus puikiai sudainavo tai solo, tai duete ir kvartete keletą gražių dainelių pritaikytų motinoms, jaunuomenei ir pavasario laikui. Tarpuose kalbų ir dainų buvo gražios muzikos ir įdomių pranešimų.

Šios programos leidžia nuolat kas antradienis lietuvių įstaigos Peoples Furniture Co. krautuvės. Programai vis darosi gražesnė ir įdomesnė, už ką leidėjai yra užsitarnavę garbę ir paramos iš šių programų klausytojų. —Radio Klausytojas

Smulkios žinios

Eugene Druzynski, 8 metų bernaitis, 4511 So. California ave., sužeistas automobilio California avenue tarp 45 ir 46 gatvių. Sumušta galva ir sužeistos kojos.

Leo Skvarla, 18 metų, 4726 So. Washtenaw ave., sužeistas troko ties namais, 2012, West 47 street. Vaikinas kartu su litaais grojo bolę tuštumoj. Išbėgo gatvėn bolės pasiimti. Čia ir ištiko jį nelaimė.

Agnė Boches (Bocahrz) 50 metų, 4632 So. Washtenaw ave. sunkiai užgauta sklepe namų, kuriuose gyveno. Mirė kauntės ligininėje.

Sklokininkai rengia koncertą

Kaip jau žinoma, eina kova ne juokais tarp komunistų sklokininkų ir vadinamųjų sklokininkų. Stalincei su Bimba ir Andriulių priekšai kovoja prieš sklokininkus visą jėgą, sluninėja kalbėtojus sklokininkams "naikinti" vieną, paskui kitą į įvairias lietuvių kolonijas, smerkia skloką ir Pruseiką dieną iš dienos "Vilny" ir "Laisvėje".

Bet kiek tenka patirti, tai sklokininkai turi geresnes pasekas. Sklokininkai jau išleidžia savo laikraštį "Naująją Gadynę" ir štai Chicagoj jau yra suorganizuotas sklokininkų Naujosios Gadynės Choras.

Tas choras gegužės 8 d. rengia M. Meldžio svetainėje koncertą. Ir nors choras susiorganizavo neseniai, bet jau pasidarius skaitlingas nariais ir rėmėjais. Jisai šandie priskaitas apie 60 narių.

Dauguma dainininkų-ų suję į Naujosios Gadynės Chorą iš bimbinių-andriulinių chorų. Andriuliniai, sužinoję, kad sklokininkai rengia koncertą 8 dieną gegužės, deda visas pastangas tam koncertui pakenkti, vaikščioja po stubas, atkalbinėja žmones nuo rėmimo sklokininkų ir dalyvavimo koncerte.

Well, atrodo, kad stalincei su savo "defense corps" turės

APSAUGOKITE SAVO PLAUKUS

DR. S. LINET

SPECIALISTAS

PLAUKŲ IR GALVOS ODOŠ LIGŲ

Mes išnaukiname pleikanas, galvos niežėjimą, sausumą ar riebumą galvos odos, sustabdome plaukų slinkimą ir pagelstame plaukų augimui.

Gražus, švelnus galvos plaukai yra patrauklūs pagyrimui ir visi žmogaus išvaizda.

MUSŲ KAINOS YRA ŽEMOS

3152 W. Roosevelt Road

Liberty Trust & Savings Bank Bldg., Room 204

N. E. kampas Roosevelt Rd. ir Kedzie Ave.

TEL. VAN BUREN 1200

Priėmimo valandos: nuo 4 iki 8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 1 val. dieną. Kita laika pagal susitarimą.

dar daug vargo iki užkariaus sukilėlius sklokininkus.

Senas Petras.

Ką sako apie Rusiją sugrįžęs iš jos žmogus

Žemiau talpinama laiškas lietuvių detroitiečio, kuris veiksmažodis lietuvių rateliuose. Jis buvo išvažiavęs į Rusiją ir ten praleidęs metus laiko pastarosiomis dienomis sugrįžo Amerikon. Laiškas rašytas p. A. Kartamui, kuris turi aptiekti prie Rockwell ir 69 gatvių. Štai jis:

Dear Friend Tony:
I shall omit all details concerning my travel from Stalinograd to Detroit. That's not important and hardly interesting. However, I wish to mention here that I was lucky in bringing along with me some printed matter from soviet Union which may and perhaps will be used to substantiate my recollections in word and writing.

There are lots of people in Detroit and elsewhere who want to know the truth about the Red Russia. Any enlightened and intelligent individual can get the truth about Soviet Union by following American daily press and periodicals, excluding however Daily Worker of New York.

I am glad to be back in U. S. A. If hunger, crisis and what not should send me to soup line, then I'll be happy just the same knowing that I am not eating Russian soup. Above all, I'm convinced by the past events that it is easier to die in America than to live in Red Russia. This is not a broad statement by any means; only I didn't tell you this before because in Russia a person is not allowed to even think thus, and much less to say or write.

I'd like to be in Chicago for a few days and have a talk with you. But there's no telling how soon I'll be able to roam around at will. One must be economical these days, you know.

I intend writing article in Detroit News. If I do, you'll share it with the reading public of this city. I expect, of course, a severe criticism from the communist camp, but that doesn't matter. Even if I were the last man on the firing line, I'd fight to finish to stop the communist grip upon this land of ours.

In a few days you'll hear more news from me. In the meantime I shall ring off, and wishing you folks all kinds of good luck, I remain yours
Vic.

O ve tas laiškas lietuvių kalba —

Brangus Drauge Antanėl:

Neliesiu savo kelionės detalių iš Stalingrado į Detroitą. Tada nesvarbu ir veiksmažodis neįdomu. Vienok noriu pastebėti, kad aš turėjau gilių atsivertį su savim iš Sovietų Sąjungos spausdinių, kurie gali būti ir rasi bus suvartoti patvirtinimui mano atsiminimų žodžių ir raštu.

Yra daug žmonių Detrote ir kitur, kurie nori žinoti teisybę apie Raudonąją Rusiją. Kiekvienas apsišvietęs ir inteligentiškas asmuo gali surasti teisybę apie Sovietų Sąjungą sekdamas Amerikos kasdieninėje ir periodinėje spaudoje, išimant tečiau New Yorko "Daily Worker".

Džiaugiuos sugrįžęs į Sovietų Amerikos Valstijas. Jei badas, krizė ar kas kita pastatytų mane laukiausiųjų sriubos eilėje, tai aš bučiau vis vien laimingas žinodamas, kad nevalgau rusiškos sriubos. O lačiau už viską esu įsitikinęs iš praeties įvykių, kad lengviau

yra mirti Amerikoje, nei gyventi Raudonojoje Rusijoje. Tai nėra jokių būdų pergerčias tvirtinimas; tik aš nesakiau Jums to anksčiau, kadangi Rusijoje asmuo yra neleidžiamas net taip įrašyti, ir daug mažiau kalbėti arba rašyti.

Norėčiau atlatyti Chicagoj kelioms dienoms ir pasikalbėti su Jumis. Bet negaliu pasakyti kaip ilgai turėsiu progos basytis aplinkui kaip tinkamas. Žinote, reikia būti ekonomiškam šiais laikais.

Aš manau parašyti straipsnį dienraščiui "Detroit News". Jei parašysiu, tai Jūs pasidalinsite juo su kita šio miesto skaitančia publika. Žinoma, aš tikiuosiusulaukti aštrios kritikos iš komunistų abazo, bet tai ne svarbu. Net jeigu bučiau paskutinis vyras mušio eilėje, ir tai nesiliaučiau kovojęs iki galo, kad paliuosuoti šį šalį iš komunistų gnūžtės.

Artimoj ateity Jūs išgirsite daugiau žinių iš manęs. Dabar gi baigsiu laišką, ir linkėdamas geriausios kloties Jūsų šeimynai pasilieku Jusų —Vic.

Ispudžiai iš Pirmos Gegužės Dienos paminėjimo

Kaip žinoma, gegužės pirmą dieną pripuola darbininkų vienybės, solidarumo šventė. Visų šalių ir visų tautų susipratusieji darbininkai tą dieną mini, rengia apvaikščiojimus gatvėmis, svetainėse ar kur kitur, paruošia koncertus, šokių, laiko prakalbas ir turi šiaip suėjimų ir pasikalbėjimų savo, kaip klasės, reikalais.

Taip ir Chicagoj Lietuvių Socialistų Sąjungos Centralinė Kuopa neatsiliko šiais metais nuo kitų darbininkų. Ji surengė koncertą ir prakalbas Lietuvių Auditorijos didžiojoje svetainėje.

Koncertą išpildė didžiulis Chicagos Lietuvių Choras Pirmyn, vadovaujamas K. Steponavičiaus, kuris visuomet puikiai pasirodo. Ir darbininkų šventę jis pasirodė visame savo gražume sudainuodamas keletą liaudies dainų.

Po to kalbėjo Naujienų redaktorius drg. P. Grigaitis. Turiningoj kalboj jis vaizdžiai apibūdino Pirmosios Gegužės, kaip darbininkų dienos, reikšmę, ir vargus bei kelią, kuriuo darbininkai eidami galės pasiliosuoti iš kapitalistinės vergijos. Tur but lietuviai Amerikoje neturi lygaus drg. Grigaičiui kalbėtojo, kuris taip rimtai, nuosaikiai ir vaizdžiai aiškina darbo klasės reikalus.

Po Grigaičio kalbos vėl ėjo koncertinė programo dalis, kurią išpildė rusai artistai. Reikia pažymėti, kad rusai labai geri artistai, kurių publika nenori nė nuo pagrindų paleisti. Nors jie visą naktį savo numerius rodyti, tai irgi tur but publika neitų namo.

Vėliau kalbėjo svečias iš Bostono, drg. V. Ambrozaitis (Ambrose). Tai geras kalbėtojas. Teko nugirsti, kad drg. Ambrose žada apsigyventi Chicagoje. Labai būtų smagu chiegiečiams tokį kalbėtoją turėti. Nuo savės velijų drg. Ambrose gero pasisekimo naujoj kolonijoj.

Po jo kalbos dar Pirmyn Choras su visomis savo artistinėmis jėgomis šauniai pasirodė, taip kad publika, kurios buvo pusėtinai daug, likosi pilnai patenkinta.

O po programo buvo šokiai prie geros G. Steponavičiaus orkestrės. Šokiai tęsėsi iki 12 valandos nakties.

Reikia pažymėti, kad tokių koncertų retai tenka girdėti. Tai velijų, kad Lietuvių Socialistų Sąjungos Chicagos Centralinė kuopa nenustotų veikusi ir daugiau mums tokių puikių koncertų bei kitokių parengimų duoti. O mes visuomet ją paremsime atsilanky-

mu. Dabar gi lauksime kito jos parengimo.

Koncerte buvęs.

PRANEŠIMAI

NAUJINIŲ SKOLINIMO IR BUDAVOJIMO BENDROVES NARIAMS

Naujienų Skolinimo ir Budavojimo bendrovės (Spulks) nariai, kurie neišsigalite užmokėti taksus už savo namą, kviečiami atsilankyti į Naujienų ofisą — suteiksime paskolą.
T. Rypkevičia, sekretorius.

Morning Star Klubas laikys mėn. susirinkimą, gegužės 5 d., 8 val. vak., klubauzėj, 1654 N. Damen Ave. Draugai malonėkite susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų apsvartyti.
— Rait. M. Chepul.

Lawn Civic Assn. mėn. susirinkimas lietuvių skyrus 3 kp. gegužės 5 d., 8 P. M., p. K. Gramanto svet., 4535 So. Rockwell St. Esate kviečiami visi lietuviai iš šios apietinkės, nes bus labai svarbių pranešimų iš Centro.
— Komitetas.

Birutės choro repeticija įvyks į vakarą, lygiai 8 val. Gage Park svetainėje. Visi choro dalyviai atsilankykite laiku.
— Valdyba.

Lietuvių Republikonų Klubas iš Brighton Park laikys mėnesinį susirinkimą gegužės 5 d., 8 val. vakare bažnytinėje svetainėje, 44th St. ir So. Fairfield Ave. Užprašome visus lietuvius atsilankyti į šį susirinkimą, kur išgirsite daug įdomių ypač kad lietuvių politikoje ima jau žymiai iškilkti.
Kviečia Valdyba.

Kupiečių Bendro Klubu Amerikoje. Extra susirinkimas įstatų-konstitucijos užtvirtinimui. atsisbus pėntnyčioj, gegužės 6 d., Mark White Sq. Park svet., prie So. Halsted St. ir 30 St. Pradžia 7 val. vak. Kviečiam visus narius atsilankyti ir kartu atsivesti savo draugus ir drauges.
K. B. K. A. Centro Valdyba.

Jus sutapsinsite 50% ant viso dantų darbo, jei eitate pas

Dr. S. A. Sucharoff
DENTISTAS X-Ray
800 W. Roosevelt Rd., prie 12 St. Store
Tel. Haymarket 3113
Darbas garantuotas. Egzaminacija dykai.

Kaip viena moteris į savaitę prarado 10 svarų

Mrs. Betty Luedeko iš Dayton rašo: "Aš vartoju Kruschen, kad sumažinti svorimą— aš netekau 10 svarų į vieną savaitę ir nežinau kaip ir ir rekomenduoti jį. Kad pumti riebumą lengvai, SAUGIAI ir NEKENTIMINGAI, suvalkinti pūgų šaukėlio Kruschen skilto karto vandens rye prieš puerųžius — tai yra saugus būdas netekti nęgraus riebumo ir viena bėka, kurios užkerta kelią savaraimės vieni, maistui, kaitinoti. Gaudite iš pas bile apietinkinėje Amerikoje. Jeigu aš pima bėka netekti, kas kad tai yra saugus būdas suakratyti riebumo — plintalį grąžinami.
Zinodėte, kad gautumet Kruschen Salta — yra daug imitacijų ir jus turite saugoti savo sveikatą.

CLASSIFIED ADS.

Educational

Mokyklos

MOKYKIS BARBERYSTĖS

AMATO

Dienomis ar vakarais. Del informacijos lauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE
672 West Madison Street

Financial

Finansai-Paskolos

MES PERKAM Lietuvos 5% Laisvės Paskolos Bonus už augščiausią cash kainą. Rašykite ar telefonokite.

LAZAR & CO.

Room 1111.

120 So. LaSalle St.

Tel. Andover 3268

DVI NOTAS \$719 ir \$200 geros perkant naujus karus, parduosiu už pigią kainą. 3137 W. 42nd Pl.

Business Service

Bizno Patarnavimas

JEIGU JUSŲ STOGAS AR LIETAUS RYNOS YRA PRAKIURE, kodėl nepašaukti mus. Mes atliekame darbą už jus pačių kainą. Viskas garantuota. Mes taipgi užlaikome pilną pasirinkimą malevy, hardware ir varniųjų už žemas kainas.
BRIDGEPORT TIN SHOP & PAINT
3218 So. Halsted St. Tel. Victory 4965

Automobiles

AUTOMOBILIŲ MEKANIKAS. lietuvis, nori taisyti automobilius jūsų namuose, pigiai. 4357 So. Washtenaw Ave. Tel. Lafayette 1329.

FORD Coupe Sedan 1929 modelis su rumble sėdyne, išrodo kaip naujas. \$95.00. Tel. Lafayette 1329.

REIKALINGAS man automobilis. Kas turite naują mašiną ir negalite išmokyti morkių, aš užmokėsiu cash. Atsišaukit į Naujienas, Box 1427.

Radios

GRAŽUS kabinetinis radio, sempelis, tikrai \$21.50. Bargenas. Gus. Gulmbick, 2332 W. Madison St., 1 fl. front.

CLASSIFIED ADS.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Įtaisai

PAUKOSIŲ savo gražų seklyčios setą, riekuto valgomąjį setą, 2 riekuto miegamuosius setus, kaurus, vacuum valytoją — kaip nauji. 6410 S. Ashland Ave. 2nd Floor.

ELEKTRIKINIAI REFRIGERATORIAI

TORIAI

Elektrikiniai refrigeratoriai visų standard išdirbiųjų. Tiesiai iš dirbtuvės. Žemiausios kainos. Paaukosime floor samples ir pertaisytus modelius už tikrai nuo \$49.50. Atsara vakarais. 1954 W. 35 St. Tel. Lafayette 3040

PAUKOSIŲ seklyčios, miegamojo ir valgomąjo kam. setus, radio, kaurus, vacuum valytoją. 3605 N. Oakley Ave. 1 apt.

Miscellaneous

Įvairūs

MES PERKAME SENĄ AUKSĄ Mes mokame pilną cash vertę už seną auką, platinam ir dantų kaurus, sulaužytas brangmenis. Harold H. Quint & Co., R-913, Century Bldg., 202 S. State St.

Help Wanted—Female

REIKALINGA patyrusi pusamžė moteris prie namų darbo: gyventi ant vietos. 1257 S. Lawndale Ave., 3 augštas.

For Rent

5 KAMBARIŲ flatas, 2900 bloke Lowe Ave., naujas furnasas, elektra, didelis viškos, basementas, kiemas, \$35. 2853 Lowe Ave. Tel. Victory 5930.

PASIRENDUOJA 4 kambarių karštų vandeniu apšildomas flatas, pigiai. 2639 W. 44th St. Tel. Virginia 0730.

REIKALINGA ofiso tikslams krautuvė su pagyvenimui kambariais, arba ant lmo augšto 6 kambarių flatas ramioj gatvėj, tarp 31 ir 55, Wallace ir Western Ave. garvių už \$50 ar mažiau į mėnesį. LIETUVIŲ SKYRIUS FEDERATION OF PROPERTY OWNERS
163 W. Washington St.

Furnished Rooms

RENDAI 2 kambariai, pavieniams arba mažai šeimynai. Pirmos lubos. 946 W. 31st Place

Business Chances

Pardavimui Biznias

PARDAVIMUI buitinė ir grosernė, del mirties partnerio. Atsišaukite Box 1426, 1739 So. Halsted St.

Farms For Sale

Užkai Pardavimui

MAINYSIU ar parduosiu 160 akrų farmą, 60 mylių nuo Chicagos, gražios triobos ir žemė. Kreipkitės 3300 So. Union Ave. Tel. Yards 0836.

Exchange—Mainai

MAINYSIU 6 kambarių cottage su 5 lotais West Melrose Parke, ant šviežio oro ir bizniavai namu, su buterine ir groserne, 2104 Washburn Ave. Telefonas Roosevelt 8483.

Real Estate For Sale

Namai-Zemės Pardavimui

PAUL M. SMITH & CO.
Real Estate, Loans and Insurance.
Perkam, parduodam ir mainome namus, lotus, farmas ir biznius visokios rūšies. Nėra skitumo apietinkės. Kas yra ir kur yra. Turime ant imainymo biznių, hardware store, gasoline station, buitinę ir grosernų. Norėdami pirkti ar išimti pasimatykite su mumis visurpirmiausia. Dargi parupiname pirmus ir antrus morkiūčius. Teisingas ir greitas patarnavimas.
4425 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0455